

VANHUSNEUVOSTON TOIMINTASUUNNITELMA ja TOTEUMA TOIMINTAKAUDELLE 2021- 2025

TEEMME ALOITTEITA, OTAMME KANTAA JA ANNAMME LAUSUNTOJA

TOTEUMA:

LAUSUNNOT:

2021	<ul style="list-style-type: none"> Lahden keskustan Keskustavisio 2030	9.12.21 ylimääräinen kokous
2022	<ul style="list-style-type: none"> Lahden strategia 2030 Seudullisen palveluliikenteen edistäminen ja tuominen käytäntöön	3.2.22 ylimääräinen kokous 22.3.22
2023	<ul style="list-style-type: none"> Lahden keskustan turvallisuussuunnitelma Selko- ja monikielisyys kaupungin toiminnassa ja päätöksenteossa	14.3.23 12.6.23 20.9.23

ALOITTEET:

2022	<ul style="list-style-type: none"> Neuvostojen puhe- ja läsnäolo-oikeus Lahden kaupungin päätöksentekokoelimityksessä (yhteinen aloite vanhus- ja vammaisneuvosto)	23.6.22. Aloitteeseen tullut kaupunginhallituksen kielteinen päätös 16.1.23.
2023	<ul style="list-style-type: none"> Aloite hyvinvointialueelle käytöstä poistettujen apuvälineiden kierrättämiseen (yhteisaloite vammaisneuvoston kanssa) Aloite liikuntatoimelle ikääntyneiden uimiseen liittyvien liikuntapalveluiden monipuolistamisesta	31.10.23 29.11.23

KANNANOTOT:

2022	<ul style="list-style-type: none"> Lahden vanhus- ja vammaisneuvoston sekä nuorisovaltuuston kannanotto: Kevyen liikenteen väylien talvikunnossapito	12.5.22, kaupunkiympäristölautakunnan vastine saatu 12.10.22.
------	---	--

KYSELYT:		
2022	<ul style="list-style-type: none"> • <i>Voi hyvin Hämeessä</i> -kysely. Hämeen eläkeläisjärjestöjen neuvottelukunta. • Sosiaali- ja terveysministeriön <i>Kysely vanhusneuvostoille iäkkäiden toimintakyvyn edistämisestä</i>. Vastauksia tullaan käyttämään poikkihallinnollisen Ikäohjelman suuntaamisessa ja iäkkäiden laatusuosituksen valmistelussa. 	18.1.22
TEHOSTAMME IKÄIHMISTEN ASIOIDEN VIESTINTÄÄ JA TIEDONKULKUA		
2022	Ikäihmisen palveluopas ilmestynyt helmikuussa 2022 paperisena ja sähköisenä versiona PPHYKYN toimesta.	Käsitelty 22.2.22. Päätettiin, että viestitään uudesta oppaasta tehokkaasti eri kanavilla. Annetaan myös kehittämis ehdotuksia seuraavan vuoden oppaaseen.
2022	Vanhusneuvoston toiminnasta lisätietoa asukkaille Vanhusneuvoston esite uudistettiin syksyllä 2022	Lahden eläkkeensaajat osallistujia :40 Inga-Maija Hyppölä
		Lahden lähimmäispalvelut osallistujia: 10 Inga-Maija Hyppölä
		15.3.22 Mukkulan Puuhanpirtti Osallistujia: 10 Inga-Maija Hyppölä ja Leena Sorvali
		22.3.23 varhaiseläkeläiset Osallistujia: n.200 Inga-Maija Hyppölä
2023		
Jatkuvasti	Pidetään nettisivut ajan tasalla.	Marja Mikola vastuuhenkilönä Satu Karila vuodesta 2024 lähtien vastuuhenkilönä
2021	Pidetään yhteyttä mediaan.	2021 joulukuussa juttu Lastulehdessä, jossa puheenjohtaja Inga-Maijan ja valmistelija Marjan haastattelu
2022		2.10.22 Vanhustenviikon esittelyä Etelä-Suomen Sanomissa

2023	Lahden vanhusneuvosto selvitti käyttäen apunaan uusinta ChatGTP-tekoälyä: Vanhusneuvostojen toimintamahdollisuudet vaikuttaa ikääntyneiden asioita koskeviin päätöksiin ovat rajalliset	Maaliskuussa 2023 vanhusneuvosto teki mediatiedotteen ja tiedote lähti myös valtuustoryhmien puheenjohtajatoimikunnille. Julkaistiin sekä Etelä-Suomen Sanomissa 3.5.23 että Uusi Lahdessa mielipidekirjoituksena
VAHVISTAMME YHTEISTYÖTÄ ERI TAHOJEN KANSSA PAIKALLISESTI, SEUDULLISESTI JA VALTAKUNNALLISESTI		
	Tutustumiskäyntejä paikallisiin vanhustenhoitopaikkoihin	
2022	Tutustumismatka johonkin kaupunkiin kerran vuodessa	Tutustumismatka Tampereelle 16.9.22
2024		Tutustumismatka suunnitteilla Helsinkiin 5/2024
2023	Otetaan vastaan toisen kaupungin vanhusneuvosto vieraaksi. Yksi vierailu/vuosi	25.4.23 Lappeenrannan vanhusneuvoston vierailu. Vieraita 10. <ul style="list-style-type: none"> • ohjelma: 11–12.30 Tervetuloa, kahvit ja keskustelua kunnan sekä hyvinvointialueen vanhusneuvostojen roolista • 12.30–13.15 Lounas • 13.15–14.30 Sanni Pietiäinen esitteli Palvelutorin toimintaa.
	Yhteistyön vahvistaminen kolmannen sektorin ja hankkeiden kanssa	eri hankkeet ovat olleet esittäytymässä kokouksissa (lista alla)
2023	Tutustuminen Palvelutorille	25.4 .23

2022	Osallistuminen kerran vuodessa valtakunnalliseen tapahtumaan	Inga-Maija Hyppölä ja Kaija Koljonen <i>Vanhusneuvostopäivät</i> Helsingissä 2.11.22
2023		Vuokko Kautto <i>Tekoja Ikäystävälliseen yhteiskuntaan</i> -seminaari etä 25.11.22 Kaija Koljonen ja Leena Sorvali <i>Vanhusneuvostopäivät</i> Helsingissä 8.11.23
JÄRJESTÄMME TAPAHTUMIA		
2021	Avoin vanhusneuvoston kokous kerran vuodessa. -Sirkku Hildén, Lahden kaupunginhallituksen puheenjohtaja kertoi ikäihmisten palveluista ja vastasi nousseisiin kysymyksiin. -Kaisa Varpenius, projektivastaava, Päijät-Hämeen hyvinvointipalvelujen kehitys ry. <i>Omanoloinen arkielo</i> -hankkeen esittely.	9.11.21, osallistujia 40
2023	-Päijät-Hämeen hyvinvointihallituksen puheenjohtaja Kristiina Hämäläinen, avosairaanhoidon tulosaluejohtaja Marianne Wallin ja Harjun terveyden johtava lääkäri Minna Honkanen	18.4.23, osallistujia 30
2024	-Kaupunginjohtaja Niko Kynnäräinen -Päijät-Hämeen hyvinvointialueen Terveysliikuntakoordinaattori Heli Hautalahti	
2022	Vanhusten viikon juhlan järjestäminen kerran vuodessa, jossa palkitaan ”vuoden vanhusteko”.	6.10.22, osallistujia n.100 Juhla Sibeliustalolla. Vuoden vanhusteko palkinnon sai Lahden lähimmäispalvelut ry.
	Vanhusten viikon tapahtumat esim. palvelutorilla, kirjastoissa.	2-9.10.22 Vanhustenviikko. 4.10 Palvelutorin Pop-upissa mukana esittelemässä toimintaa. Kävijöitä n. 350.

2023	Vanhustenviikon juhla Ristinkirkossa ja ”vuoden vanhusteko”	5.10.23, osallistujia n. 200 Pääesiintyjänä Seela Sella. Vuoden vanhusteko palkinnon sai ”Senioreiden digikinkerit”
	Vanhusten viikon pop-up-tapahtuma palvelutorilla	3.10.23 Palvelutorin Pop-upissa kävijöitä n. 300.
<p>TERVEHDIMME POSTIKORTILLA 100-VUOTIAITA LAHTELAISIA</p>		
2021		Lähetetty 18 korttia
2022		Lähetetty 11 korttia
2023		Lähetetty 14 korttia
<p>SEURAAAMME, MITEN IKÄÄNTYNEEN VÄESTÖN HYVINVOINTIA JA TERVEYTTÄ EDISTÄVÄT SUUNNITELLUT TOIMENPITEET TOTEUTUVAT</p>		
	Ikääntyneen väestön hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen suunnitelma 2023- 2025	-Vanhusneuvostoa haastateltiin toukokuussa 2022, mitä asioita tulevassa suunnitelmassa tulisi olla. -Luonnos vanhusneuvoston kommentoitavana 22.11.22 kokouksessa.
<p>EDISTÄMME ASIOITA, JOISSA TAVOITTEENA ON LAHTI-ikäYSTÄVÄLLINEN KAUPUNKI</p>		
2022	Saatu jäsenyys WHO:N ikäystävälliseen kuntaverkoston	Maaliskuu 2022 hyväksytty jäseneksi
	Lahtelaisten ikäihmisten messut, jossa monia toimijoita	Pop-up 4.10.22 Palvelutorilla
2023	Lahtelaisten ikäihmisten messut, jossa monia toimijoita	Pop-up 3.10.23 Palvelutorilla

KUTSUMME KOKOUKSIIN PAIKALLISIA TOIMIJOITA JA VIRANHALTIJOITA KESKUSTELEMAAN KANSSAMME

2021	- Marko Torppala, projektipäällikkö, Linkkitiimi Oy. <i>Senioreiden digikinkerit</i> - Kaavoitusarkkitehdit Päivi Airas ja Tuomas Helin, Lahden kaupunki. <i>Lahden arkkitehtuuripoliittinen ohjelma eli Apoli Lahti esittely.</i>	12.10.21
	Johtava asiantuntija, Pia Haverinen, Osallisuus ja hyvinvointiyksikkö, Lahden kaupunki. <i>Osallisuus- ja hyvinvointipalveluyksikön toiminta.</i>	13.12.21
2022	Toiminnanjohtaja Virpi Veijanen, Päijät- Hämeen muistiyhdistys. <i>Päijät-Hämeen muistiyhdistyksen toiminta.</i>	18.1.22
	- Erityisasiantuntija Päivi Pitkänen, Osallisuus ja hyvinvointiyksikkö, Lahden kaupunki. <i>WHO:n Ikäystävällinen kunta- hakemus ja ikääntyneiden palveluopas.</i> - Suunnittelijaopettaja Päivi Vihma, Wellamo-opisto. <i>Wellamo-opiston opetustoiminta ikäihmisten näkökulma huomioiden.</i>	22.2.22
	Palvelupäällikkö Pirita Rautavuo ja informaattikko Sanna Vääriskoski-Kaukanen, Lahden kirjasto <i>Kirjastossa tavataan! -Kirjasto yhteisöllisyyden mahdollistajana</i>	22.3.22
	Tulosaluejohtaja Corinne Soini, PHHYKY, ikääntyneiden asiakasohjaus, sovittu 12.4.22	PERUUNTUI
	Hankepäällikkö Maikki Suhonen, Lahden kaupunki <i>Kestävää osallisuutta Lahdessa</i>	14.6.22
	Tulosaluejohtaja Corinne Soini, Päijät-Soten ikääntyneiden asiakasohjaus <i>Huoli ilmoitus ja joustavan palvelun asumismallista (JOPA)</i>	18.10.22
	Johtava asiantuntija, Pia Haverinen, Osallisuus ja hyvinvointiyksikkö, Lahden kaupunki. <i>Ikääntyneen väestön hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen suunnitelma 2023-2025</i>	22.11.22
	Johtava asiantuntija, Pia Haverinen, Osallisuus ja hyvinvointiyksikkö, Lahden kaupunki. <i>Vanhusneuvoston budjetti</i>	20.12.22
2023	Kokous monitoimikeskus Takataskussa, jossa paikan esittely: johtava työntekijä Olli Kopo, Lahden seurakunnat ja työvalmennuspäällikkö Eeva Friberg, Lahden kaupunki	17.1.23
	Joukkoliikennepäällikkö Rauno Särkkäaho, Lahden kaupunki,	14.2.23
	Kokous Lab-ammattikorkeakoululla, Ulla Saarela, TKI-asiantuntija KEKO-hanke	14.3.23
	Hyvinvointialueen hallituksen puheenjohtaja Kristiina Hämäläinen, avosairaanhoidon tulosaluejohtaja Marianne Wallin sekä Harjun terveyden johtava lääkäri Minna Honkanen <i>Hyvinvointialueen ja avosairaanhoidon palvelut sekä ajankohtaiset asiat.</i>	18.4.23 Avoin kokous kirjaston auditoriossa

	Projektisuunnittelija Johanna Ruuhijärvi ja hanketyöntekijä Kimmo Eskelinen, Päijät-Hämeen hyvinvointialue sekä toiminnanjohtaja Jonna Piipponen-Karkulowski, Lahden lähimmäispalvelu ry <i>Ikääntyneiden etsivä työ- hanke</i>	12.6.23
	Vierailu Attendoon ja Aluepäällikkö Maria Borgin esitys, Attendo (Ikäihmisten palvelut, Päijät-Häme)	17.10.23
	Heli Hautalahti, Terveysliikuntakoordinaattori, Päijät-Hämeen hyvinvointialue	14.11.23
	Johtava asiantuntija, Pia Haverinen, Osallisuus ja hyvinvointiyksikkö	19.12.23
KOKOUKSET		
2021	Ensimmäinen kokous oli 17.9.21	Syksy 5
2022	Kevääksi suunnitteilla 5 kokousta	-Kevät 7 (kaksi kokousta oli Teamsillä koronarajoitusten vuoksi) -Toukokuussa yhteiskokous nuorisovaltuusto, vammais- ja vanhusneuvosto
	Syksyksi suunnitteilla 5 kokousta	-Syksy 5 kokousta.
2023	Kevääksi suunnitteilla 6 kokousta	Kokouksia yhteensä 6, joista 18.4 avoin kokous ja 18.5 yhteiskokous vammaisneuvoston ja nuorisovaltuuston kanssa
	Syksyksi suunnitteilla 4 kokousta	-Syksy 4 kokousta.
2024	Kevääksi suunnitteilla 6 kokousta Syksyksi suunnitteilla 4 kokousta	

EDUSTUS

	PHHYKY:n alueellinen vanhusneuvosto: Inga-Maija Hyppölä (vara Kari Kempas)	31.12.2022 saakka, jolloin toiminta siirtyi hyvinvointialueelle.
	Päijät-Hämeen hyvinvointialueen vanhusneuvosto: Inga-Maija Hyppölä (vara Kari Kempas)	Valittiin 18.10.22
	Takataskun ohjausryhmä: Kari Kempas	
	Senioreiden digikinkerit ohjausryhmä: Kari Kempas	
	LAB-ammattikorkeakoulun KOHOTE – kotihoitopalveluihin teknologiaa ja digitalisaatiota - hankkeen ohjausryhmä: Kari Kempas	
	Lab -ammattikorkeakoulun Kestävän palveluasumisen ekosysteemi- KEKO A 77903 EAKR hanke: Inga-Maija Hyppölä	
	Pete Lahti (ehkäisevän mielenterveys- ja päihdetyön verkosto): Iida Hovi, 18.10.22 alkaen Vuokko Kautto (varalla Vesa Halme)	
	Ikääntyneiden asumisen toimenpideohjelman yhteistyöryhmä, ympäristöministeriö Inga-Maija ja varalla Kaija Koljonen	
	Lahden liikenneturvallisuusryhmä: Kaija Koljonen	valittiin 17.1.23